

Щагухэр зэрэзэтырагъэпсыхъагъэхэр ыупльэклугъ

«Щылеке Іэрыфэгъу къэлэдэсхэм яэнээр» зыфиорэ проектэу 2018 — 2020-рэ ильэсхэм ательятаагъэм игъэцэктэн къыдыхэлъытагъэу Мыекуапэ ишагухэу зэтырагъэпсыхъагъэхэм ашыщхэм Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпыл Мурат тигъуасэ ашылагъ. Мыщ юфшэнхэр зэрещагъэцэктагъэхэм зышигъэгъозагъ, цыфхэм гущиэгъу афэхъуугъ.

Республикэм ипащэ апэрэ чыплэу зэклолагъэр урамэу Герценым ыцле зыхырэм тет унэхэу NN-у 100-мрэ 104-мрэ арых. Мыхэм ящагухэм язетэгъэпсыхъан юф дээшлагъэр пшъэдэктэжъэу ыхырэмкэ гүнэпкэ гъэнэфагъэ зилэ о бществэу «ДОРТРАНС» зыфиорэр ары. Юфшэнхэр мэкьюогъум и 20-мрагъажъехи, мэзитгум ехъукъэ аухыгъех. Щагум изэтэгъэпсыхъан сомэ миллионы 4,3-м ехъу пэуагъэхъагъ. Дизайн-проектын къыдыхэлъытагъэу щагу клоцым игъогу агъецэктэжъигъ, къэшыхъэгъехэ къэлэцыкъу ыкъи спорт площадкэхэр, къэзыгъэнэфирэ пкыгъохэр, хекъир зэрэтэкъошт псэуальхэр, тысыпхэр агъэ-

уцуగъех, автомобиль уцуплэхэр агъепсыгъех, нэмике ашлагъэр бэ. Мы унитгум ашыпсэухэрэм къызэралуагъэмкэ, проектэу щылэм диштэу агъенэфагъэр зэктэ зэштохыгъэхъуугъ. Ашкэ АР-м и Лышхъэ, муниципалитетын ипащэ-

хэм, псэолъешхэм афэрэзэх. Йицкэ щагухэм язытет уи-гъэрэзэнэу зэрэшмытыгъэр цыфхэм къихагъэштигъ. Джы ахэр аужырэ шапхъэхэм адештэх, анах шьхваалэр сабыйхэр зышигдэгунхэ альэкыищт чынпэхэр ялхэ зэрэхуугъэр ары.

Фэтэрибэу зэхэт унэхэм ачэхэри юфшэнхэм чанэу къахэлжэхъагъех, амалэу ялэмкэ яштуагъэ къагъэктагъ. Игъэктэгъэ гэцэктэжъынхэмкэ программэм амалэу къытыхэрэри къызфагъэфедэнхэ гухэл зэрэлээр, унэхэм язэтэгъэпсыхъан зэрэлжагъэктэштэй къэзэрэгтэйгъэхэм къауагъ. Гъэхъагъехэм адаклоу, гумэкыгъоу ялэмкэ цыфхэм республикэм

ипащэ зыкыфагъэзагъ, шхъэихыгъэу зэдэгүүшлагъех.

Щылке юфшэнхэр зыгуу къашыгъэхэр псынкэ юфэу дэгээзэжъигъянхэ зэрэфаар АР-м и Лышхъэ хигъэунэфыкыгъ, ашкэ къулуйхэм, муниципалитетын ипащэхэм пшъэрэиль гъэнэфагъэхэр афишыгъэх.

— **Мыщ фэдэ юфшэнхэм цыфхэр хээцгээнхэм мэхъянэшхо и, сыда пюмэ яштуагъэ къызэрэлжэштэй даклоу, аш фэдэ екюлаклэм ахэр зэрэхых, зыкынгъэ къахелхъэ, —** къытуагъ Къумпыл Мурат. — **Щагухэм, общественнэ чылэхэм, паркхэм язэ-**

тегъэпсыхъан тапэкни льыдгъэжотэшт. Ненэ пишэриль шхъялају тиэр тицьыфхэм ящи ІэкІэ-псэукІэ нахьши ю шыгъэныр ары.

Урамэу «12 Марта» зыфиорэм иунэу N 136-м Ѣыклюгъэ юфшэнхэм сомэ миллионы 2,1-м ехъу апэухъагъ. Ыпшъэктэн зигуу къэтшыгъэ организациер ары щагум изэтэгъэпсыхъан фэгъэзэгъагъэр. Юфшэнхэр бэдзэогъум и 9-мрагъажъехи, охтэ къэлхим пшъэрэльыр зэшуахыгъ. Щагум клоцтыр шэпхъешхэм адиштэхъуугъэ, цыфхэри аш лъэшэу разаэх.

«Щылеке Іэрыфэгъу къэлэдэсхэм яэнээр» зыфиорэ проектын къыдыхэлъытэгъэхэр псынкэ юфэу дэгээзэжъигъянхэ зэрэфаар АР-м и Лышхъэ хигъэунэфыкыгъ, ашкэ къулуйхэм, муниципалитетын ипащэхэм пшъэрэиль гъэнэфагъэхэр афишыгъэх.

Зэрэгэнэфагъэмкэ, 2018-рэ ильэсэйм фэтэрибэу зэхэт унэ 33-рэ къызэлъызыбутийре щагу 20 зэтырагъэпсыхъацт. Джырэ уахтэм ехъулэу щагу 8-мэ юфшэнхэр ашкэх, 12-р зэтырагъэпсыхъацт.

**ТХЬАРКЬОХЬ
Адам.**

Сомэ миллион 250-рэ фэдиз пэуагъэхъащт

Адыгеим и Лышъхъэу
Күмпил Мурат Мыекуапэ иобщественнэ чыпиллэу мы ильэсэм зэтырагъэпсихъащтхэм ашыщэу къэлэ поликлиникэу N 1-м ипсэолъаклэу ашыгъээм къыпэуль чынальэм юфшэнхэр зэрэшьлыклатэхэрээр тыгуасэ зэригэлэгъугъ. Проектэу щызэм къизэригъэнафу мыш пхырыкырэ лъэрсрыкло гъогур агэцэкъэхъащт, зыгъэлсэфыпэ чыплэхэр агээпсихъащтых.

Мы общественнэ чыплэм чыигхэр, къэгъагъэхэр щыгъэтысыгъэнхэмкэ мэрием ыкли юфшэнхэр зыгъэцэклэрэ организацием япшэерильхэр зэрэгъэцаклэрээм ику фэдизэу зэrimмыгъэрэзэхэрээр республикэм ипашэ къыуагъ, щыклагъэхэр охтэ къэлым дагъэзыжынхэр афигъэптыгъ.

Мыш ыуж АР-м и Лышъхъэ гупчэу «Зэкошныгъэм» къеклонлагъ. 2018-рэ ильэсэм ыкэм нэс мы чыплээр агээцэжынэу агъэнафэ. Проектэу еплыкэу фырылэр цыфхэм къыратыкыгъ. Квадратнэ метрэ мин 20 фэдиз зэрэль чыплэм ит псэуальхэм ашыщхэр агээцэжъэхъащтых, инженернэ сетьхэр чалхъащтых, зыгъэлсэфыпэхэр агээпсихъащтых, джащ фэдэу къэзыгъэнэфырэ пкыыгъохэр ыкли видеокамерэхэр агэуциштых.

Цыфхэр бэу зыхэлэжъэхэрэ культурнэ юфхабзэхэр мы гупчэм зэрэшьзэхашэхэрээр республикэм ипашэ хильтенэфырэ. Аш къыхэкыкэ охтэ гъэнэфагъэклэ сценэхэр агэуциунхэ амал щызэнхэм, аш макъэ къэзытирэ аппаратурэр яшлэгэн мэхъаншо ил.

— Иэрфэгъу щылаклэр къа-

лэм щыгъэпсигъэнхэмкэ федеральнэ проектын игъэцэклэн къыдыхэлтыгъэу ахъщэу къытлэхъэрээр шуагъэ къытэу дгээфедэнэр пшээрэль шхъацуу зыфетгэгъэуцжы. Общественнэ чыплэу зэтдгээпсихъащтхэм якъыхэхин цыфхэр къыхэлэжъагъэх, амакъэ атыгъ. АР-м и Парламент унашьюо ышыгъэм диштэу район гупчэхэм япархэм язэтгээпсихъан, джащ фэдэу Адыгэхъалэ, поселкэхэу Яблоновскэм сомэ миллиони 5 зырыз афэттупшыгъ. Мыекуапэ сомэ миллион 80 фэдиз тэфагъ. Типсэуплэхэм ятеплэ нахь дахэ шыгъэнхэм, непэрэ шапхэхэм адиштэнхэм юфшэнхэрээр афэорышшэйт, — къыуагъ Күмпил Мурат.

2018-рэ ильэсэм республикэм иобщественнэ чыплэхэм 250-рэ фэдиз пэуагъэхъащт.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Фэгъэктотэныгъэхэр къэгъэнэжьыгъэнхэм пае

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиним пенсие системэм зэхъокыныгъэу фашыщтхэм цыфхэм яштоигъоныгъэхэр амал зэрилэклэ нахь къыщыдэлтыгъэнхэм фэгъэхыгъэ предложениеу къыхыгъэхэм ыкли пшэерильхэу къигъэуцугъэхэм ягэцэклэн епхыгъэ юфшэнхэр къэралыгъом ишъольырхэм ашылъагъэхэр.

Аш чанэу хэлажэх Адыгеим ихбэгъэуцухэр. Партиеу «Единэ Россиям» идепутат фракции муниципалитетхэм ашылъагъэхэм япашхэм я Советэ мы партием ифракциеу АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм хэтимрэ мы мафхэм зэдьярэгъэ зэхэсигъом зэрэшьзэдаштагъэмкэ, республикэ Парламентын изэхэсигъою Ионыгъом и 21-м щызштыхм хэбзэгъэуцугъээм ипроектиту къэу къыхахъа-

щтых. Ахэр «Адыгеим щылаклэрээм якуп заулэмэ социальнэ ыпэйхэу ягъэгъотыгъэнхэм фэгъэхыгъэ» ыкли «Транспорт хэзэлахын фэгъэхыгъэ» зыфилюхэрээм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэр ары.

Къэралыгъом ипашэ къигъэуцугъэ пшэерильхэм ягэцэклэн къыдыхэлтыгъэу ахэр зэхагъэуцугъэх. Мыш дэжым анахь шхъацуу щытыр ильэс 60-м нэсигъэ хульфыгъэхэм ыкли

ильэс 55-рэ зыныбжь бэзьтфыгъэхэм ыпэйхэу ягъэгъотыгъэнхэм фэгъэктотэныгъэхэр (2019-рэ ильэсэм щыла мазэм и 1-м щетэгъяацэу 2024-рэ ильэсэм тэгээгъязэм и 31-м нэс) къафьэнэжьыгъэнхэр ары. Депутатхэм зэралтытэрэмкэ, мы купым хэхэрэ зыфилюхэм социальнэ ыпэйхэу ягъэгъотыгъэнхэм, транспортын пыль хэбзэлахымкэ фэгъэктотэныгъэхэр ягэнхэм законо-проектхэм яштэн фэлорышшэйт.

Агъэктэжьых

«Бережливе правительство» зыфиорэ проектын къыдыхэлтыгъэу гъогухэр къэзыгъэнэфхэрэ остыгъэхэр зэблахъущтых.

Урамхэу Привокзальнэр, Адыгейскэр, Пролетарскэр, Ленинским иурам пилотнэ чыплэхэм хэхъащтых. Ахэм энергиир нахь макъэ зыгъэкодхэрэ светодиоднэ остыгъэхэр ашагъэуциштых.

Проектын иштуагъэклэ энергиир клаугошт, гъогухэр нахь дэгъюо къагъэнэфыщтых.

ГОСТ-м ишапхэхэм атетэу Мыекуапэ ишьогухэм якъэгъенэфхэрэ 2019-рэ ильэсэм нэс аухынэу агэнах.

(Тикорр.).

Сэнэхъатэу къыхахыгъэм епэсигъэу

Урысыем и Следственнэ комитет епхыгъэ профильнэ-кадет классыр Ионыгъом и 1-м Мыекуапэ илицеуу N 8-м къыщызэуахыгъ.

Урысыем икыблэклэ ар я 4-рэ класс хуугъэ. Мыш фэдэхэр Симферополь, Ставрополь ыкли Краснодар къащызэуахыгъэх.

Республикэм икъэлэ шхъаэ ия 9-рэ класс къэзыухыгъэхэм азыфагу зэхашгэгъэ зэнэхъокым диштэу анахь дэгүхээр къыхахыгъэх, зэкэмкэ зыныбжь имыкъуэ нэбгырэ 21-рэ кадет хуугъэх, ахэм ашыщэу 4-рэ пшэшэхъащтых.

Мыхэм присягэ зыщаштэгъэ зэхахьэ тигъуасэ Мыекуапэ игупчэ саугъэт зэхэт щыклагъ. Юфхабзэхэр хэлжъаагъ Адыгэ Республикаем и Лышъхъэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я

Администрации ипашэ игуадзэу Мэшлэкъо Хъамедэ, следственнэ комитетын икъулыкүшэхэр, кэлэццыкүхэм яфитынгъэхэр къеухумгъэнхэмкэ Адыгеим и Уполномоченнэ Александр Ивашиныр, лицеуу N 8-м икъэлэгъаджэхэр, икъэлэдэжаклохэр, нэмыххэри.

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэ ыцэлэхэрэ кадет ныбжыкхэм къафегушуагъ Мэшлэкъо Хъамедэ. Кадет классхэр ахэм къызэрэшежъэрэ зыщамыгъэгъупшэнэу, Адыгэимкэ щысэ зытырахьыщт кэлэдэжаклохэм зэрашьхэр сидигүү агу илъинэу ар къяджагъ. Яхэгъэгъу шу альгэйху, къыхахыгъэ лъэнхыкъор зэрифешуашэу агэцэклэнэу, следственнэ къулыкүм ыцэ дахэклэ щара гъэонэу афиуагъ.

Кадет классым исхэр хабзэмкэ, тарихымкэ ыкли обществознанием-

Сурэхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Кримиалистхэм агъэфедэрэ техниким, следовательхэм ыкли следователь-кримиалистхэм яошшэн зэрэзэхашэрэм кадетхэр нэуласэ афашиштых.

Кэлэдэжаклохэм амакъэ то

кадетым итхээльэу къеджагъэх. Нэужым ныбжыкхэм лъэбэкуу пытэу ашыгъэмкэ къэзэрэуго-игъэхэр къафегушуагъэх.

**Гъонэжьыкъо
Сэтэнай.**

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэрэ Адыгэ Республикаем иминистрэхэм я Кабинетрэ гүхэжыши ашыхъуугъ Красногвардейскэ районым ыкли Адыгэ Республикаем яхызмэт зиахыншо хэзэшьхэгъэ, тиреспубликэ лъэнхыкъо постэумкэ хэхъоньгъэ шыныгъэфэлжъэгъэ Платыкъо Мурат Рэмэзан ыкъор зэрэшьмыгъэжъыр ыкли зидунай зыхъожыгъэм иунахъорэ игупсэхэрэ афэтхъаусыхэх.

Цифрэ къэтын шыкіэм техъажыпэштых

Адыгэ Республикаем цифрэ шыкіэм къэтынүм техъехэ зыхъукіэ телерадиокъэтынхэм хэхъонигъэ ашынымкіэ Межведомственэ координационнэ советым зэхэсигъо илагъ. Ар зерищагъ Адыгэ Республикаем лъепкъ юфхэмкіэ, іэкыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырялэ зэпхыныгъэхэмкіэ ыкли къебар жъугъэм иамалхэмкіэ и Комитет итхаматэу Шхъэлэхъо Аскэр.

Юфхъабзэм юфыгъуицмэ щахэпльягъэх. Анахь шхъбаеу зытегуциагъехэр 2019-рэ ильесим ишылэ мазэ къышетъягъа гъа телекъэтынхэр цифрэ шыкіэм зэрэтехъаштхэм, аш пыль юфыгъохэм язэшшохын ары.

Шхъэлэхъо Аскэр пэублэ псалье къышызэ, ыпеккэ къэтынхэр къизэрэгъэлъагъоштыгъэ шыкіэр щымыгъэхъеу, цифрэ къэтын шыкіэм къекшт ильесим зэрэтехъэхэрэй икъу фэдизэу цыфхэм альгъэлэсын, аш ехъулэу ишыкігъэ приставкэхэр зимишхэм зэрэзрагъэгъотын фаер хигъенэфыкыгъ.

Федеральнэ программмэ «Развитие телерадиовещания в Российской Федерации на 2009 — 2018 годы» зыфиорэм къыдыхэлъытагъэу цифрэ къэтынүм икъэралыгъо сеть Адыгэим щагъэпсыгъ, — къыуагъ Комитетым итхаматэ. — Мыекъуапэ щыпсэухэрэй мультиплекситум еплъинхэм фэш! приставкэхэр къызэлгъэхъанхэу щыт.

Гущыэр лъигъэктогъ Урысые телевизионнэ ыкли радиокъэтынхэмкіэ сетим икъутамэу «Адыгэим ирадиотелевизионнэ сиджхэр къэзыгъупшыхэр гупчэм» илашэу Александр Еременкэм.

Непэрэ мафэм ехъулэу цифрэ шыкіэм тетэу телерадиокъэтынхэр къа-

гъэлъэгъонхэм фэш! Адыгэим станции 15 щагъэпсыгъ, — къеуатэ аш. — Ахэм яшуаагъэкіэ республикэм щыпсэухэрэм япроцент 99,95-м нэсэу ар альгъэсигъ. Къэнгъэ закъор Гъозэрыгъльэ іэгъо-благъор ары. Охътэ къэлким къыклоц аш епхыгъэ юфыгъори зэшшохыгъэ хуушт. ыпеккэ щыгъэ шыкіэм текъижынхэш, цифрэ къэтынүм техъажыпэнхэм мы уахътэм етулпшыгъэу зыфагъэхъазыры.

Шъугу къэдъэкижын урысые канал 20-у цифровой мультиплекситум хахъэхэрэй. Апэрэ: «Первый канал», «Россия1», «Матч ТВ», НТВ, «Петербург – 5 канал», «Россия-Культура», «Россия 24», «Карусель», «Общественное телевидение России», «ТВ-Центр-Москва» ыкли радиохэу «Радио России», «Маяк», «Вести ФМ» зыфиорхэрэй. Ятлонэрэ пакетым хэхъэрэ каналхэр: «Рен-ТВ», «Спас», «СТС», «Домашний», «ТВ3», «Пятница», «Звезда», «МИР», «ТНТ», «Муз-ТВ».

Ыпеккэ агъеуцигъэгъэ объектхэм 2019-рэ ильесим юф ашгъэжыщтэп. Аш къикырэр ыпеккэ къежьэгъэ телевизорхэм приставкэ апымытэу къэтынхэр къизэрэмыгъэлэгъожыщтхэр ары.

Мы уахътэм къыдагъэкырэ телевизорхэр зиэхэмкіэ нахь іэшлэх, цифрэ къэтын шыкіэм ахэр тегъэпсыхъагъэх. ыпеккэ зигугуу къэтшыгъэ канал 20-м

ыпеккэ хэмийлэу пстэури япльынхэм альгъыщт. Ау къихэкы шапхъэу пыльхэр икъу фэдизэу зымышэрэ цыфхэр бзэджашэхэм агъапцэхэу, приставкэхэр арагъэшэфхэр, нэужум аш зэреплыхэрэм пае мазэ къэс ыпеккэ alaxэу. Аш фэдэхэм шуафэсак!

Канал 20-р къэзыубытышт йемэ-псымэр зиггот мэккэ нэжъ-лужхэу къызэлэзгъэхъан зымытээкыщтхэм амалэу щыгъэхэм атгъэпсыхъагъэу къафащэфын гүхэль я. Мы күпым къыхиубытэхтхэм якъыхэхын фэгъэзэгъэ къулыкъухэм тэрээу анаэ тирагъэтынэу зэхэсигъор зезыщгээ Шхъэлэхъо Аскэр ариуагъ.

ІЭШЬҮНЭ СУСАН.

ЕджапІэм екІурэ гъогур хъазыр

Псэуплэу Подгорнэм игурыт еджаплэ ыкли икілэцыкы ыгыыплэ узэ-
рякіолэшт гъогум асфальт тыральхъагъ. Мыекъуапэ игъогухэм ямы-
закъоу, аш хэхъэрэ псэуплэхэм ягъогухэм гъэцэлэжынхэр ащэклох.

Зигугуу къэтшырэ псэуплэ дэсхэм яльэуцкэ урамэу Школьнэм гъэцэлэжынхэр щашыгъэх. Мы чылпэм къыщыпкүхъаныр ішлэхыгъэп. ЕджапІэмэрэ къэлэцфыкы ыгыыплэхэм бгышьхъэм тетых. Ильес къэс мыш тиратэкъорэ мыжъо-пшэхъо зэхэлъыр ошхэу къещхырэм къырихъыхыжыщтгъ. Непэрэ мафэм ехъулэу гъогум асфальт тыральхъагъ, псыр къизэречьхъыщтгъ ашыгъ, лъэрсрикло гъогури агъэпсыгъ.

Ильес еджэгъум ехъулэу гъэцэлэжынхэр аухыгъэх.

Мыекъуапэ игъогухэр агъэцэлэжынхэр шольору бюджетим ильес къэс ахьщ къетупшы. Мыгъэ, Адыгэ Республикаем и Лышихъеу Къумпыл Мурат

иунашьоккэ, сомэ миллион 250-рэ Мыекъуапэ къылэкхъагъ. Гъогухэр агъэлэжыгъэх, гъ-

цэлэжын юфшэнхэр джыри маклох.

(Тикорр.).

Шыусакъ!

Федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Темыр-Кавказ УГМС-м» къызэритигъэмкіэ, 2018-рэ ильесим йоныгъом и 8-м Адыгэ Республикаем ошхышо къышетхыщт, ошьу къышетхыщт, пчыккэ оешхо щыгъэшт, зы такъикым метрэ 20 – 23-рэ ильесигъеу жыбыгъэр къепщэн ылъэкишт.

Муниципальнэ образованиехэм ош-дэмьишэгъэ тхамыклагъохэр къашыхун, жыбыгъэм электроэнергиер зэрыкло гъучычхэр зэпитхынхэр, рекламихэр

зыпылэгъэ пкъэухэр рикыкынхэр, унашьхэхэр тыритхынхэр, псэуплэ-коммуналнэ хызметым иоффхэр къызэттирилэжэнхэр ылъэкишт.

Урысые ош-дэмьишэ юфхэмкіэ и Министерствэ Адыгэ Республикаемкіэ и Гъэлорышлэпэ шхъбае шуналаэ тырышьеу гъядээ:

- урамым шыукузытихъэкъ шыусакъ;
- амал иэмэ, урамым шыукузытихъэмэ нахьышу;
- автомобиль транспортыр жууѓеуцу зыхъукэ шыусакъ;
- электроэнергиер зэрыкло линиехэм, чыгхэм, рекламихэм ыкли витринхэм адэжь шуумыуцу.

«Форвардър» Тыркуем къащыхэштыгъ

Лъепкъ
искусствэр —
тибайныгъ

Лъепкъ къашьюхэм я Дунэе фестиваль яблэнэрэу Тыркуем икъалэу Анталье Ѣыкыуагъ. Къэралыгъо 15-мэ ятворческе купхэр зэлуклэгъум хэлэжьагъэх.

Мыекъуапэ икъэшшоцко ансамблэ «Форвардър» Румынием, Португалием, Грузилем, Хорватилем, Кипре, нэмыххэм янэхъокъугъ. Адыгэ Республикаем культурэмкіэ изаслучжэн юфышэу Раиса Лядовамэрэ Валерий Лядовырэ тикъэшшуаклохэм япшэхэу Дунэе фестивалым ялэпэсээсээгъэ къышагъэлэгъуагъ.

«Къушхъэхэм яхъумаку», «Вальсышху», «Катюша», «Деревенька» зыфиорэ къашьюхэр «Форвардъм» Ѣытхъу хэлъэу къышыгъэх, шуухафтын шхъбаеу Гран-прир къифагъэшшошагъ. Тиансамблэ тыфгушо.

— Къалэу Анталье и Мафэ фэгъэхыгъэ Дунэе фестивалыр гум шуукэ къинэжьищт, — къяуатэ Раиса Лядовамэрэ Валерий Лядовырэ. — Мыекъуапэ, Адыгэ Республикаем ямэфэкъ мафэхэм тахэлжээнэу зытэгъэхъазыры.

САХЫДЭКЬО Нурый.

Тыгъэгъазэр Іуахыжы

Шэуджэн районым мэккү-мэшым ыльэнхъоккэ къэбар анахь шхъбаеу щыгъэзгъэзэшт гъа тэрээжъын зэрэрагъэжьагъэр ары. Пчэдыхъим къышетгъэжьагъэу пчыхъэ клахэ нэс юф зышлэрэ техникэм ымакъэ губгъом къеуукы.

Юфшэнхэр зэрэкорэм зыщицгъэзагъ Шэуджэн районым илашэу Аульэ Рэшьидэ. Отэшкъо Аслын зипэшэ унэе фермер хызметшлаплэу «Былымахъ» зыфиорэм ар щылагъ.

Аульэ Рэшьидэ игуущыэ къызэрэхигъэштэхэмкіэ, чынагъэ ямыгъэу лэжыгъэм иуухыжын псынкээ зэшшуахын ыкли къэлорэ ильесим агъэтгыситым фытегъэпсыхъагъэ юфшэнхэр агъэцэлэхъэнхэ фае.

Ыпеккэ зигугуу къэтшыгъэ пкъэухэр хызметшлаплэм гектар 350-рэ щеубыты. Лэжыгъэу къышахыжыыр энэ зытэгъэзэштэхъэм лэжыгъэм иуухыжын чанэу зытэгъэхъазырыгъ. Комбайнинилырэ машинилырэ губгъом щелажъэх.

Ошу зыхъукэ тыгъэгъазэр тхамафэм ыкли аухынэу агъенафэ.

(Тикорр.).

РСФСР-м изаслуженнэ артисткэу, АР-м инароднэ артисткэу Хъурым Мариет Къызыхъугъэр ильэс 80 хъугъэ

Театрэр идунэ шъхъэлагъ, ишыІэныігъагъ

Сэнэхъат ялыу артистымкэ зэчий ин зыхэлъыгъэ Хъурым Мариет Сахвидэ ыпхур иоф зыпсэ езытыхэрэм ашыщыгъ.

Угукэ пшоигъомэ къыбдэмыхъун щыла?! Мариет лъэшэу къехъопсыщтыгъ зэлшашэрэ артист хууным, еджэнми егууцтыгъ. Зэчий гъенэфагъ зыхэль пшьешшэ гъэшшэгъоным псынкэу гу къыльтитэгъагъ студиен ихудожественэ Ышхъэтэту Чистяковым. Мариет шыкшыагъ, мэкэ дахэ илагъ, сэнэхъатым зыфигъесэним ишыпкэу пылыгъ. Ар икэлэгъеджагъэхэми амьтэгъуныкни зэхамышшэн альэкыгъэп. 1962-рэ ильэсүм Хъурым Мариет дэгүу дэдэктэ ГИТИС-м иактер факультет къуухи, игупсэ Адыгейим къыгъэзэжыгъ. Артисткэм игашшэ зэрэштитуу.

**Мариет щэІэфэ сценэм гу-
шыагъуу, гухахъуу хигъуа-
тэу роли 150-м нахыбэ къи-
шишыгъ.**

Адыгэ драматическе театром исценэ епхыгъагъ. Мариет роль зэхэдэй илагъэп, къышыре спектаклем ролэу щырилэр сидигъокли ыпсэ ыгүү нэсэу ыгъэхъазырштыгъ.

Арыба артист И-
пэлэсасыгъэ?! Мариет цыф жыгъуу театрэ зигунэсхэм зэршагъэр адигэ драматургхэм япсэхэр арых. Непэ къызэнэ-
сыгъэм синэгү зэрэктэ Шхъэпльэкъо Хыис ипъесэу «Игъонэмысм икъашу» зыфиорэм Мэзагъо ироль аш къызэрэ-
шишыгъэр, шүлтэгъу шыпкэем зэлтигъэу зэлтигъэу Къен-
шыау (къэзшыгъэр артистэу Кылкы Юр) игъонэмыс хуу-
гъэрэхэм яфэшшош э уасэ къэралыгъом къыфишыгъ, щытхууцэ инхэр къыратыгъэх: 1975-рэ ильэсүм РСФСР-м изаслуженнэ артисткэ хъугъэ, 1994-рэ — АР-м инароднэ артисткацээр къифагъэшшошагъ.

Спектаклехэу «Ашэрэмрэ къэ-
зыгъэрэмрэ» (А. Шэртаным ипъес), Мурээ Чэпае ипъесэхэу «Батыр», «Шыузабэхэр», Клэрэ-
щэ Тембот ироманэу «Насыпым игъогу», Н. Думбадзе, А. Володиним, А. Чеховым, Шекспир, Лопе де Вега, Гольдони, нэмы-
къыбхэм ятхыгъэрэмкэ бэзиль-
фыгъэ ролэу къышыгъэрэхэм Хъурым Мариет щытхуу къифахыгъ. Литературнэ ыкыл-
театрэ критикхэм ягуалэу ак-
трисэ гъэшшэгъонэу Хъурым Мариет ыцэ къыраю мэхъу, идэхэгъэрэ-гоулагъэ-шыкшыагъи, исценическэ И-
пэлэсасыгъ зэдэштэнгъэ ин зэрэлээр пстэуми къагъэтхыщтыгъ. Искусствэм шыпкээгэ инэу фырилэр Ма-

гъагъэхэр, артисткэр ныбжыкэу, нэфынзу сценэм къызэрэ-
тещыщтыгъэр, лъытэнэгъэ лъялкыым зыфишырэ режиссер И-
пэлэсэ дэдагъэу Кларыцинэ Аскэр юбилярым ыгу къыдеэу гүшүэ фабэхэмкэ зэрэфегу-
шыагъэр, цыфхэм якэсэ ар-
тисткэр къэгъэзээ розэ чы-
матэхэм къызэрэхамыщыжы-
щтыгъэр ашыгъупшэрэп... Ильэс 62-рэ Мариет къыгъэшшагъэр, ау фэлэкыгъэр бэдэд... «Цыф-
хэр къыпфэнэхэе ушы» ало адыгэхэм. Хъурым Мариет италант хъалэмт тыфэнэхэу, непэ къызэнэсигъэм театром тээвэрэхэм зыгорэ къытшыкэу зытэлтихъэ.

**МАМЫРЫКЬО
Нуриет.**

ГъогурыкЮ гъогу темынэнэу

Мыекъупэ икъихэу Краснодар е хы Шуцэ юшом, Адыгэкаалэ клохэрэр Теуцожь районым зихъэхкээ, селоу Краснэр зэпачи. А псэупэ цыкlu закъор ары М-4 «Дон» зыфиорэм унэсыфэ шхэпэ-щаплэхэр зыдэтэу узлукээрэр. Тиреспубликэ ильэпкь шхынэу адигэ къуаери жуугъэу мыш щашэ. Щаплэр къемышлэжынэу джы зэтегъэпсыхъагь. Аш кызэрэфэккуагъэхэм шуущидгъэгъозэн.

Шхаплэхэу посупэм дэкъыре гъогум үтхэм іешюу уашшихэн, тлэклиу защибгээпсэфын пльэкъинеу щитых. Ар бэмэ ашэ. Яхъалыжко шыгъэхэу лы, къуае е картоф зыдэлхэр, унэгэо хъалыжъожьехэр, пельменхэр уапашхъэ къыщаражъях, къыщаражъях. Аш фэш гъогуми бэу къышщууцух.

Джащ фэд, бэдзэршыпли ильэс пчагъэхэм мыш үтүгъ. Дунаим унагхохэм ялэу, яхатхэм къащаражъякээ щамыщэрэ щыагъэп. Зибэу тельщытыгъэр адигэ къуаер, помидорыр, щыбжъиир. Ау дэигъэр бэльфыгъэу щэхэрэм кын зэральгъэштигъэр ары. Үшхъэхээ бгъагъэу, адикэ жыр щызэккэлэпшэу бжыхъи, гъемафи, къимафи щыщещыгъях.

Джы бэмышлэу бэдзэршыплер

«Яшыплем метри 4 ишъомбгъуагъ, метрэ 30 икъихъагъ, щэпэ чыпэ 15 и. Мэзипллыкэ ар къагъеуцугъ, ынэу зэфэдэкэ апчы. Нэфын, гуэтэйп, къабзэ, электроэнергири псыри къирашлэгъях, къимафэрэ къагъэфбэшт.

— Бизнесым сзыпхъагъэр 2019-рэ ильэсым ижъоныгъокэ мазэ ильэсипш хъушт, — elo Алик. — Апэ вагон цыкlu го-

Иарагъэхъяжы, аш ычыпэкэ «Ярмарка Адыгеи» зытхэгъэе унэ къыхъэ дэхэшкор къыуагъэуцугъ. Ар тызхэхъэгъэ мазэм и 1-м къизэуяхыгъ. Бэмышлэу аш тышылагъ, бэдзэрхъяжыр ыаххыжынэу къызхэккыгъеми тицкэупчагъ, джы бэдзэршыплакээр языгъэшыгъэ Мыгу Алики зыудгъякагъ.

Ау тофим икъитетгушылэн тыфемыжээ, ежь Алик бизнесым зыщыхъагъэм, непэ ехъулэу тофшагъеу илхэмми, ыпшээкэ зигугъу къетшыгъэ шхэпэ зэхэйтим илофшэн зэрэзэхищэрэми шуущидгъээзэн.

Тэклу-Тэклу...

Мыгу Алик Джэджэхъаблэ икъелпүгү. Ятэу Якъубэ (Алахъым джэнэтээр къырет) заом хэлэжъагъ, трактористыгъ. Нэужым, а тофим фемиджэгъаха, тучантес хъужы, сатуушынымкэ академие къуухыгъэм фэдэу ильэсипш пчагъэрэ иштихъу аригъялээ тоф ышлагъ.

Джащ фэд, зигугъу къетшырэ тофим еджаплэр къызеухым колхозым хэхъагъ, зыфагъазэрэр ыгъэцакээ щитыхъ. Колхозхэр зэбгырагъээхи, къэралыгъор бэдзэр щылакээм зытхэйм, бизнесым зыфигъэзагъ.

рэкэе езгъэжъэгъагъ. Хъалыжъхэр дгъажъэштигъэ. Тэклу-Тэклуэ тофим зедгэушомбгъугъ. Унэхэр селоу Краснэм клоццырыкыре гъогушом ыгъуукэ шэпхъэ гъэнфагъэхэм адиштэу къылусшыгъагъах. Хэти зыфаэр аш лыгытэу къагъэхъазырыш, ланэм фытырагъяуцо.

«Ермэлыхыр», бэдзэршыпэр

Корр.: Сатуушылакэ (ермэлыхыр зэхэшаплэ) шуушынир хэта зыгу къэкыгъэр? Тапэкэ тыкызызкэом аш фэдэгүхэль уиэми къытэплюагъэл.

М. А.: Зэкэми ашэ ти Пышхъэу Къумпил Муратэ ишуагъэкэ «Инэм – Бжээдьгъуябл» зыфиорэ гъогушом федеральне мэхъянэ илэ зэрэхъуяжъ. Аш ыпкъ къикыкэ мы псэуплэу тызщылажъэрэм цыфхэм ильэс пчагъэхэм зыщыщещтигъэхэ чыпэуя илгээж фэдэхэр зэфашыгъынхэ фаеу хъуяжъ. Район администрацием аш фэдэ унашшо зешым, шаххэхэм адиштэу бэдзэршыпэ симылтуукээ язгъэгъеуци, бэмышлэу къыззэутхыгъ. Аш фэгъэхъыгъэ зэлукэу цыфыбэ къызэктоплэгъагъэм хэлэжъагъах район администрацием ишаца игуадээу, районым мэкъу-мэшымкэ игъээорышлаплэ ишаца Хъэдээгъэлэ Мэдхыдэрэ Аскъэлээ чыпэ коим ишаца Гүукэлэл Рэштидэрэ. Лентэ пльыжыр

зэпаупки унакиэм цыфхэр чэхъягъэх, псэуальэр зэрэзете-гээпсъяагъэм осэшу фашыгъ.

«Ярмарка Адыгеи» зыфиорэ бэдзэршыплем метри 4 ишъомбгъуагъ, метрэ 30 икъихъагъ, щэпэ чыпэ 15 и. Мэзипллыкэ ар къагъеуцугъ, ынэу зэфэдэкэ апчы. Нэфын, гуэтэйп, къабзэ, электроэнергири псыри къирашлэгъях, къимафэрэ къагъэфбэшт. Идэхагъэ нэм къыкэдхагоу гъогубгъум лут.

Ферми иI, икIалэхэр иIэпыIэгъух

Ишхъэгъусэу Симэ иапэрэ иэпыIэгъу. Нэбгыритум льфигъиц зэдагъотыгъ, апугъэх, рагъэджаагъэх. Долэт юрист сэнхъятыр зэригъэгъотыгъеу ятэ ышэрэр зэкэ дэгъэцакэ, ыпхью Дианэ унагьо ихвагъ, бухгалтер, Джэнэт Краснодар щэлажъэ, уаххэе къызщыдафэром къадеэ.

— Тхарькъохъо Анжелэ Аскъэлае щыщ, — elo Алик. — Ильэсигбью тоф зысшэрэм щыщэу ильэси 8-м къызгот, льэшэу сыфераз, цыфышу, тофшэклоху, сидэс-сыдэмисми зэкэ тофшэнхэр зэрагъэца-кээрэм льыпльэрэр а бзыльфыгъэ цыклю ары. Хъупхъэ, чан, шылпкъагъэ хэль.

Фермэ цыклю си. Аш щытагъэ тхъачэт 350-рэ, чэт 300, мэл 25-рэ. Ахэм зы нэбгырэ афэгъэзагъ.

ТигущыIэгъу темыупчын тлэккыгъэп «Адыгэ макъэр» къыретхыкыимэ.

— Лээпкъ пъэзетыр адигэхэм

ягъэзет. Сэ симызакью, силофшэгъухэми къафисэтхыкы. Экзэмпляри 10 — 15-м тыкэмытхэу хъурэл. Тапэкэ арэущтэу тыпсэуцт, — elo Алик.

Нэмыкэ IэпыIэгъухэри къытэ-уалIэхэрэм ятэгъэгъоты. Джэдэжэхъаблэ культурэм и Унэу дэтэим ишагу дагээтэйсъланэу чыг цыклю 100 фэдиз афэс-щэфыгъагъ. Бэмышлэу, а унэр загызэцкэжым ылж, сомэ мини 10-кэ люстрэшхо афягъэшагъ. Аскъэлээ чыпэ коим итхаматэ къысилуу типсэуплэ еджэгъум фытэгъэпсъягъэнэм фэш IэпыIэгъу сафэхъуугъ.

Ары, адигэмэ «Шу ши, псым хадз» алыагъ, Алик ишушаагъэ къыфегъэзэжы.

«Ошъадэр» Польшэм щышшэтыгъ

Я XI-рэ Дунэе фестивалэу Польшэм щыкыагъэм изэхэцаклохэм пшъэрыльэу зыфагъэуцужыгъагъехэм ашыщ лъэпкъ зэфэшхъафмэ яфольклор къэралыгъом игулчэ имызакъоу, ичилэгъо анах цыкыгъеми анэгъэсыгъэнэр. Сыда пломэ, лъэпкъ фольклорыр — ижырэ мэкъамехэр, ордэйжъхэр, лъэпкъ музыкальнэ Іэмэ-псымехэр нах ухумагъэ зыщыхъухэрэр къэлэшхомэ апэчыжъэ чылэ гъунэхэр арых.

Лъэпкъ культурэр къуаджэхэм нахь ащыухъумагъ

Аш къыхэкъеу Дунэе фестивалым къеклонгъэ творческэ купхэм ащыухъем Польшэм ичыпэ зэфэшхъафхэм концертхэр къащатынэу Изын къаратыгъ. Джаш фэдэу «Ошъадэм» иартистхэм Белосток пэмыйнжъэу щыт къуаджэу Погожайки культурэм и Унэу дэтэм концерт къышатыгъ. Аш щызэхэцгээ ордэйло купым хэт бзыльфыгъехэм польскэ лъэпкъ ордхэр апе къауагъех. Ахэм ауж иартистхэр сценэм къитехьагъэх. Адыгэ лъэпкъ къашьюхэм янсанблэу «Синдиким», лъэпкъ фольклорнэ-этнографическэ купеу «Ащэмэзым» музыкальнэ Іэмэ-псымехэм янсанблэу «Бэгъэуджыр» аджеяуэз гур зэлтизы-убытлыре адыгэ лъэпкъ ордхэр къауагъех, къашьюхэр къашыгъех. Залым чэсхэр къафэтджэхээ тиартистхэм ӏегу къафытеоштыгъех. Адыгэ мэкъамэр агу зэрэнэсигъэр къираотыкимэ ашлонгъоу концерт ужым къытэклонлагъэр бэдэд, атистхэм ягъусэху сурэтхэри зытрыахъщтыгъех.

Район Радэм итхъаматэу Мирослав Косак: «Сыдеу тхъягъо шыуикъашьюхэр, сидеу дахэ шыуиорэхэр! Шыуаристхэм зыкыизэрашыгъэм тиумэхыгъ. Залыр зэрэштыгъ шыуиетгъэ! Шыуильяпкъ икултурэ бай дэд! Тигуап шукузызэрэкъугъэр, шуузэрэтшшагъэр!»

Культурэмкэе район гъэйорышаплэм илофышэу Иоланта Раджшевска: «Шыщ фэдэу зишьушаш пкы ӏетыгъекъ зезыхъэрэ лъэпкъ мак! щылэр! Шыуикъалэхэри, шуипшашхэри псыхыагъех! Дунэе культурэм ишэпхэ анах лъагэмэ адештэх! Хяламэтих! Тхъягъо! Гур къагъебирсыри! Концертэр зы жыкъеэшэгъукъе!»

Погожайки иадминистрации игъэлорышаплэм илофышэхэм концерт ужым иартистхэр ахъеклагъэх. Зэпүгьюм ӏанэм зэрэпсхэу бысымхэмэ хякъалхэмэр орд къэоним, лъэпкъ мэкъэмэ къеэгъёоним заратыгъ, ордэйлохэр, пышинахэр ягуапэу зэнэкоукъутэх. Пчыхъэззахъэр гуфэбеныгъэ хэлъэу куагъэ, къеухым зэлъашшэрэ ордэу «Катюшэр» къызедалыагъ. «Ошъадэм» ихудожественнэ пашэу Едыдж Викторие зэрэфэрэзхэр бы-

сымхэм къирауагъ, тиартистхэм гъэхъягъэхээ юф ашланэу къафэльяуагъех.

Беловежье, фестивалэу «Переточе»

Музыкэм, искуствсвэм ыкли культурэм я Дунэе фестивалэу Польшэм икъалэу Белосток щыкыагъэм хэлажээзэ творческэ зэхэт купэу «Ошъадэр» нэмэйк фестивалэу «Переточе» («Пчэе зэлхүгъэхъэр») зыфиорэм рагъэблэгъагъ. Ильэс 16 хуульэу ар зеконымкэ гупчэ инэу Беловежье щызэхашэ. Къаухумэрэ чыюоп паркым домбайхэр щэпсэух. Кавказ биосфернэ заповедникым фэдэу мы псэушхъэ лъэпкъым иччагъэ хагъэхъоним Беловежье лъэшэу щылэпльэх. Паркыр дунэе чыюоп ухумалэмэ ахэхэ, пстэуми зэлшашшэрэ зекло куаплэу щит. Аш къыхэкъеу Беловежье фестиваль зэфэшхъафхэр щызэхашэх. «Ошъадэр» зерагъэблэгъагъэр ахэм зэу ашыщ. Литва, Белоруссием, Украинаэм, Польшэм ятворческэ купхэр мыш щызэфэсигъях. Ошъогу чэгэ зэлхүгъэ сценэр Беловежье иччагу ит. Тысыпэ къихъэр сценэм ылашхъэ сатыре пчагъеу щызэготых. Чыпэ нэкл щымылэжьэу цыфэу концертым къеклонлагъэр бэдэд. Тиартистхэм аш лъэшэу агу къыдишшагъ.

Чышэ Зар, «Ошъадэм» иорэдыву: «Фестивалым еплыниэу къеклогъэ цыфхэм ашыщхэр къытэкъулэхэш, тыкызыдикъыгъэмкэ, тызыщ лъэпкъымкэ къытэупчых. Такызызэрхагъэштырэтигуул! Ташлошшэгъон! Тэри нэмэйк лъэпкъ колективим тахэлгээ. Мамынгъэр гъэлэгтэгъэнимкэ фэдэ фестивальхэм мэхъаншхо я!»

Нэгъумз Рустам, «Ащэмэзым» иорэдыву: «Адыгэ ордэйжъ тэш фэдэу къэзышьун ныбжыкълабэ бгьотыштэ. Тыдэ тыкъоми, хэт тыхэхъагъеми, адыгэ ордэйжъыр къызхэтыдзэкъ, пстэури тэгъэдэошшу, тилэгъухэм лъйтэнэгъэ къытфашы, юфэу тшээрэм уасэ эзрилэр къыдгурэло. Етлани мэхъаншхо и мыш фэдэу лэкъыб къэрал укъоньш, улилэпкъ икултурэ бгьедахэр, птэтэу къышыгъэлэгъоним! Ар тинасыг къыхыгъэш, тырэгушо!»

Шыекъуй Айдэмыр, «Ащэмэзым» иорэдыву: «Адыгэмэ анах дахэу, анах дэгъоу ахэлъыр тикультурэкъе — ти-къашьюхъемкэ, тиордхэмкэ анатэгъесы.

Къытэпльыхэрэми ядунаий зеушомбгу, тэри хэхъоныгъэхэр тэшых. Фестивальхэр ушэтыгъэх. Уикультурэ, уихабзэ зэрэзепхъашшэрэм елтытыгъ уасэу къытфашыштири.»

Шэуджэн Лилиана, пшынау: «Фестивалым ныбжыкъеу бэ хэлажъэрэр. Нэуасэ тызэфхъу, тызэршшэ, тызэкъеупчэ. Зэклемэ анах мэхъанэ зиэр — зильэпкъ культурэ шу зыльэгъурэ, дахэу зыгъэлэгъорэ, хэзигъэхъорэ цыфых къеклонлагъэрэр. Лъэпкъхэр къызэтенэнхэмкэ аш мэхъаншхо и.»

Чээзын къызэсым, тиартистхэр сценэм къитехьагъэх. Апэрэ къыдэкъыгъом къыщыбулагъэу ѹэгутеом зыкыытэту ригъэжъагъ. Едыдж Викторие иунашьокъе сценэ тэлэтикъыгъэм тиартистхэр къыткъыхи, къялпльыхэрэм алашхъэ къиуцхи якъэгъэлэгъон лъагъэлтэгъ. Цышэ Зарэ иорэд къэуакъ, ымэкъе жыныч Беловежье зэллиубытыгъ, «Ащэмэзым», «Синдиким» якъешшуакъэр яордхэмэр къеклонлагъэхэм агу хэпкълагъ. Адыгэ пшынэм пхъэкъычэр дежъьюу, пчыталохэр, адыгэ быракъхэр алыгъхэу къешшэштыгъэ тиартистхэм къялпльыре пстэури аумэхъыгъагъ. Аш фэдэ куачэ зыхэль къэгъэлэгъон, ижырэ адыгэ орэд къашьун щызэхэтэу, Беловежье джыри щальэгъуяа. Концерт ужым «Ошъадэм» зэрэфэрэзхэр къираотыкъынэу тиартистхэм джыри къялпльыре бэ, сурэтхэниыр зэхашшэ. Цыиф насыышом иакыл гъэлэпсикъе нахь тэрээ.»

Къэх концертыр аублагъ. Фестивалыр зэфашыжынэу фитынгъэ зэрэтигъэхэр творческэ купэу 5: Литвам, Словакием, Польшэм, Украинаэм ыкли Адыгэим къарыкыгъэ коллективхэм ар янасып къыхыгъ. «Ошъадэм» ичээзын къызэсым, тиартистхэр зэрэшшэжырэр къахэшшэу ялпльыхэрэр ѹэгутеоштыгъэх. Ордэу ыкли къашьую нахь агу рихыгъэхэм ауж «джыри зэ» аловэ пчэгум итыгъэ цыифхэм ашыщхэр къаджэштыгъэх. «Удк-сэндракъ», «Мэкъуаомэ яорэд», Хъапакъэм, Айтэч, Саусэрыкъо яордхэр, къашьую «Исламыер», «Си Мэмэт», «Зэфаклор», «Къэбэртэе ордэдэр», «Зыгъэлэйтэр», «Пхъэкъич къашьор», къэшшо композициеу «Ритмы гор», «Адыгэ пшынэр», къэхум — адыгэ джэгур — «Ошъадэм» икъэгъэлэгъон фестивалым и Щытху тхыл къылэжыгъ.

Адыгэ быракъыр Европэ гупчэм щыбээтагъ, адыгэ ордхэмэр адыгэ къашьюхэмэр хякъалхэм, Польшэм щыпсэухэрэми агухэм къарынагъ. Белосток щыкъогъэ Дунэе фестивалыр дэхагъэм, мамырныгъэм, зэгурьионыгъэм, гушхъэ байнигъэм уафэзыщэрэ ѹофхъэбээз хъаламэтиху хуульэ. Непэрэ дунаим аш фэдэ ѹофхъохэр зэришькъэгъэ шыпкъэм щэх хэлэгъен! Фестивалым хэлэжъэф «Ошъадэм» Сербием, Украинаэм ыкли Болгарием концертхэр къащатынэу, яфестивальхэм ахэлжъэнэу рагъэблэгъагъ.

ТЭУ Замир.
Адыгэим изаслуженнэ журналист.

Хэбзэухъумаклохэм къаты

Общественникхэм аупльэкгугъ

Адыгэ Республика м хэгъегу клоцлофхэмкэ и Министерствэ иподразделениехэм ыкын ихэушхъафыкыгъэ куулыкухэм япшъэрылхэр зэрагъэцаклохэм обществэр лыпплэн амал илэним фытегъэпсыхъэгъэ тофхъабзэхэр ведомствэм зэхещэх.

Мыш дэжым анахьэу анаэ зытырагъэтырэр бзэджэшлагъэ зэрахъагъэу зэгуцафэхэу къаубытгъэхэм яфитыныгъэхэр укуугэе мыхъунхэр ары.

Бзэджэшлагъэ зезыхъагъэу зэгуцафэхэрэр охтэ гъэнэфа-гъэкэ зыщагъхэхэзхъафыкыгъэ учреждениее Мыекъопэ районым итим мы мафхэм общественникхэр щылагъэх, аш илофшэн зэрэзэхищэрэзэргэлэгъэгъу, аш дэсхэм гүшнэгъэ афхъугъэх. Ахэм къызэ-ралуягъэмкэ, полицием икулыкъушлэхэр хэбзэгъэуцугъэм диштэу къадэзеклох, яфитыныгъэхэр аукъохэрэп, эи дао ялэп.

Сабыйхэм апай

Шэныгъэм и Мафэ ехъулэу полицием икуулыкушлэхэм ясабыйхэм апае мэфэкл тофхъабзэхэр зэхэшгээнхэр ведомствэм хэбзэшлу фэхъу. Мызыгъэгум рагъэклоцыгъэм клэлэнцыклю 100 фэдиз кырагъэблэгъаг.

Зыныбжь имыкъугъэхэм апае зэнэкъокуухэр, викторинэхэр ыкы спорт тофхъабзэхэр зэхащагъэх. Теклоныгъэр кыдэзыхыгъэхэм шүхъафтынхэр афашыгъэх, агэшшуагъэх.

Мы мафэр сабыйхэм агу къинэжыным фэш зэхэшаклохэм программэ гъэшлэгъон къагъэхазырыгъ. Аш къашьюхэр, орэдхэр, нэмийкхэр хэхъагъэх.

Апэрэ урок

Мыекъуапэ игурыт еджаплэу N 17-м щызэхащгээгэе полицейскэ классым мы ильэсымкэ апэрэ урок илагъ.

Мастер-класс афызэхищагъ

Кикбоксингымкэ дунаим пьогогу пчагъэрэ ичемпионэу Бату Хасиковым республикэм ихэбзэухъумэко куулыкухэм апае мастер-класс зэхищагъ. Аш клэцакло фэхъу гъэх Адыгэим хэгъегу клоцлофхэмкэ иминистрэу Владимир Алайрэ ежь спортсмен цэрыломрэ.

Спортым ылъеныхыкокэ гьогу къыкъугъэм, лъэгэплэ инхэм анэснымыкэ зишнуагъэ къэклиагъэм Бату Хасиковыр къатегушилагъ. Мыш дэжым дисциплинэр анах шхъацу зэрэшччынхэр хигъэунэфыгъыгъ.

Нэужым ежь зэхигъэуцогъэ упражнениехэм полицием илофышлэхэр нэйусэ фишыгъэх, бзэджэшлагъэ зезыхъагъэр къаубытгъеныхыкэ еклоцлацэ шылэхэр къаригъэлэгъу. Чемпионым мастер-классу зэхищагъэр хэбзэухъумаклохэм ашлогъэшлэгъоныгъ, ялофшэнкэ ящыклагъэу бэ къыхахыгъэр. Къээрэугоижъэхэр Б.Хасиковым фэрэзагъэх, зэхэхтэу нэпэепль сурэт зытырахыгъ.

Ведомствэм илыклоу Александр Ермиловыр клэлэджахкохэм алыклагъ, непэ республикэм иполицеишиэрилэу зыфигъэуцужхэрэм, анахьэу ынаэ зытыригъэтыре лъэныхыкэхэм зыныбжь имыкъугъэхэр ашигъэгъозагъэх. Джащ фэдэу ильэсиклэ еджэгъум тельтигээгэе программэм клэлэджахкохэр нэйусэ фишыгъэх. Хэбзэухъумэко куулыкухэм яхыгъэ сэнэхкат къыхэзыхы зышлонгъохэр дэгьюу еджэнхэ, шлэнэгъэ куухэр зэрагъэгъотынхэ зэрэфаар А.Ермиловыр къихигъэшчигъ.

Зыгъэхъазырыгъэр
ТХЬАРКЬОХЬО Адам.

